

Малюнки життя Івана Лисого

У житті кожної людини є щось таке, до чого серце та душа тягнуться повсякчас, в окремих випадках навіть йдучи наперекір власній свідомості. Це «щось» у кожного своє, без чого ні на мить не уявляє земне буття. Воно - найбажаніше, найсвятіше. Так у жителя с. Мале Вербче Івана Лисого фарби та пензлі зайняли головне місце в покликанні на життєвій в'юнкій стежині. Босоноге дитинство невидимою пуповиною пов'язало навіки молодого хлопчину з прагненням творити прекрасне, від якого оточуючі завше зігрівали душі.

Благословився Іван Лисий 1 січня 1958 року в багатодітній сім'ї Василя та Надії, в якій виховували семеро дітей. Дати раду великій родині було нелегко, адже, хоч батьки і працювали не покладаючи рук, все одно всім необхідним забезпечити малечу не могли. Тому змушені були маленького Івана віддати на навчання в Березнівську школу-інтернат для багатодітних сімей.

Будучи відірваним від батька та неньки в ранньому віці, не раз пускав сльозу за ріднокраєм, братиками та сестричками.

«Учитись в інтернаті було важко. Уроки проводили з дев'ятої до п'ятнадцятої години, а з сімнадцятої до двадцятої виконували домашнє завдання, розповів Іван. Учитель, який відповідав за наші знання та підготовку домашнього завдання, жив із нами в інтернаті. Хто не справлявся, тримав аж до опівночі». На щастя, Іван до пізньої пори не засиджувався, бо вчасно справлявся зі шкільними завданнями.

У ті далекі роки вперше в руки потрапив простий олівець, яким відразу вдалося перенести із зеленої дитячої пам'яті на аркуш паперу природу рідного села. Отоді й побачив, що вміння малювати значно відрізняється від однолітків. Став відвідувати гурток образотворчого мистецтва в інтернаті. Там уперше познайомився з пензлем і фарбами. Відтоді Іван так захопився малюванням, що й дня не уявляв без нової картини. Навіть на уроках, ховаючи зошит від учителів, удавалося непомітно, але відчутно гарно малювати. Тільки на двох предметах змушений був відмовлятися від цього, бо страшенно їх любив. Ось тому історію та географію слухав, наче казку. А на уроках малювання завжди допомагав однокласникам подолати проблемні завдання. Хто не міг намалювати людське обличчя - через хвилину, завдяки таланту хлопчини, воно з'являлось на аркуші. Так само з-під пензля юного художника перебігали до друзів різні тваринки, текли річечки та струмочки, падав сніг на старенькі, покриті солом'яною хати, переливалась веселка різнобарвними кольорами, стукала у вікна налитими медом яблуками та грушками золотоволоса осінь...

Найбільше радості було від того, що вперше на конкурсі-виставці в Рівному презентували його картину, на якій по-художньому вміло зобразив стареньку хату, на призьбі якої сидять дід і баба, а поруч із ними до неба пнеться високий жовтоголовий соняшник. Цю роботу виконав олійними фарбами, вона зайняла в області почесне друге місце. Дивився на вручену грамоту, як на ікону, й радісна посмішка не зникла з обличчя. Адже його хист уже тоді визнали не просто люди, а високоповажне журі, яке добре розуміється в художньо-естетичному світі, та ще й саме утверджене в ньому.

Після закінчення восьми класів у Березнівській школі-інтернаті вирішив поступати у Львівське художнє училище, але вчителі, які опікували його, порадили розвивати художній талант у Рівному. Все ж таки ближче до батьків і рідної хати. Іван послухався їх рекомендацій і... шкодує тепер усе життя. Адже в Рівному, так як і в інтернаті, був лише художній гурток. Та і його мало хто відвідував, а після декількох місяців навчання взагалі чи то припинив існування, чи сам керівник не був зацікавлений у його діяльності. Отже поліпшувати художню майстерність доводилось самотужки. У кімнаті, де мешкав, усі стіни були обвішані малюнками юного художника. А на уроках креслення, швидко впоравшись із завданням, щоб не нудитись, до накресленого додавав різні відтінки. Вчитель, дивлячись на роботу, не раз казав: «Художник ти гарний, Іване, але за креслення «чотири»».

Роки навчання в Березному та Рівному промайнули, як прохолодний вітерець у розпеченому сонцем полі. Взимку 1976 року влаштувався на зимові курси механізаторів у Степанську сільгосптехніку, які успішно закінчив. І вже навесні працював трактористом на гусеничному ДТ-75, підвищуючи день у день кваліфікацію в місцевому колгоспі. Через чотири роки поєднав долю з Галиною, яка проживала майже по сусідству. Далі, як грибочки, один за одним народжувались діточки - четверо донечок та один синочок. Нині всі, крім найменшої Тані, одружені й живуть окремо від батьків. Дружина аж до виходу на пенсію працювала спочатку дояркою, а потім у садовій ланці. А Іван Васильович теж усі роки трудив руки на тракторі. Тисячі гектарів землі зорав- переорав, не менш посіяв і прибрав із поля хліба, а ще скільки годин ремонту. Важко навіть уявити. А він працював трактористом теж до заслуженого відпочинку. Разом із тим не забував і про фарби.

Уже в зрілому віці захопився випалюванням на дерев'яній дошці та фанері. Найбільше подобається випалювати зимові пейзажі дорогого серцю Полісся. Є в колекції маловербченського умільця й портрети відомих людей, надзвичайно красиві краєвиди. А ще вирізує та оздоблює різні статуетки, рельєфні та барельєфні погруддя диких тварин, що водяться в нашому краї. І це ще не весь перелік того, що вміє робити Іван Лисий. Багато в кого з односельців (та й не тільки) в хаті красуються дзеркала у вигляді різних фігур, тварин і міфічних істот, іконні рамки, журнальні столики... Для прикладу, лише у Віктора Комара з Коросту в будинку є понад п'ятнадцять його творінь, які надають естетики та комфортно-екстравагантного вигляду оселі. Минулого року його відзначили в районній мистецькій акції «Мистецтво одного села», де за багатогранну творчість отримав диплом-подяку з рук високих районних посадовців.

- Звідки, - в кінці розмови запитую в співбесідника, - у Вас такий талант художника?

- Це, напевне, - відповів, - передалося від когось у спадок. Адже двоє рідних братів і сестра малювали не гірше за мене. У нас із семи дітей четверо - художники, але розвинути ширше можливості в них не було чи то часу, чи бажання. Я ж малювати дуже хотів і любив, бо в малюнках моє життя.

Василь Титечко.